

OpenOffice.org

Açık Kaynak Kodlu Ofis Yazılımı

Murat Üstüntaş

murat@ustuntas.net

OpenOffice.org herkes için ücretsiz olarak kullanılabilen bir ofis paketidir.

Bünyesinde, bir ofis ortamı içerisinde gerekebilecek tüm yazılımları barındırır.

- Writer (Metin ve HTML düzenleyici – **sxw** dosya uzantısı.)
- Calc (Hesap Tabloları düzenleyicisi – **sxc** dosya uzantısı.)
- Draw (Vektörel çizim düzenleyicisi – **sxd** dosya uzantısı.)
- Impress (Sunum ve tanıtım düzenleyicisi – **sxi** dosya uzantısı.)
- Math (Förmül düzenleyicisi – **sxm** dosya uzantısı.)
- Veritabanı Modülü (ODBC vb. Yollarla veri bankalarına erişim.)

OpenOffice.org yardımıyla bir çok MS-Office dökümanını (Word, Excel, Powerpoint) açabilir, değiştirebilir, MS-Office veya OpenOffice.org formatında kayıt edebilirsiniz.

Temel farklılık OpenOffice.org bu dökümanlardaki makroları çalıştırmaz. Fakat bu dökümanları tekrar MS-Office altında açmak isteyebileceğinizi göz önünde bulundurularak makroları saklar.

MS-Office dosya formatları hakkında yeterli bilgi olmadığı için (Microsoft formatları yayınlamıyor) nadiren de olsa açılmayan dökümanlar olabilir. Böyle bir durum karşısında OpenOffice.org geliştiricilerine, http://www.openoffice.org/project_issues.html adresi yoluyla bilgi verebilirsiniz.

OpenOffice aşağıda yer alan tüm dosya formatlarını desteklemektedir.

Dosya Türleri	Uzantı
OpenOffice (StarOffice)	stc, std, sti, stw, sxc, sxd, sxg, sxi, sxm, sxp, sxw
StarOffice 5.x	sda, sdc, sdd, sdp, sds, sdw, sgl, smf, vor
Microsoft Office Dosyaları	doc, dot, pot, ppt, xls, xlt, xlw
Metin Dosyaları	csv, fdf, pdf, rtf, text, txt
Web Dosyaları	htm, html, shtml, xhtml, xml
Resim Dosyaları	bmp, gif, jpg, pbm, pcd, pcx, pgm, png, ppm, psd, ras, tga, tif, xbm, xpm
Çizim Dosyaları	cgm, dxf, emf, eps, met, pct, wmf
Multimedia Dosyaları	aif, aifc, aiff, asf, asx, au, avi, m1a, mid, midi, moov, mov, movie, mp2, mp3, mpa, mpe, mpeg, mpg, qt, ra, ram, rm, wav
Diğer Dosyalar	dbf, dif

OpenOffice.org'un kökleri StarOffice yazılımına dayanır. StarOffice, Seksenli yılların ortalarından beri Almanya'da geliştirilmiş ve 1999 yılında Sun Microsystems tarafından tüm hakları alınmıştır.

StarOffice 5.2 sürümü 2000 yılı Haziran ayında, 6.0 sürümü de 2002 yılı Mayıs ayında yayınlanmıştır. StarOffice 6.0, alışık olmadık bir şekilde birçok özelliğini açık-kaynak olarak geliştirilen OpenOffice.org projesinden almıştır. Sun Microsystems'in Staroffice kaynak kodlarını açması ile OpenOffice.org projesi başlamıştır.

Ayrıca OpenOffice.org'da üçüncü şahıslar tarafından modüller bulunmaktadır. Sun, geliştirmenin sadece gönüllüler tarafından yürütüleceğini ifade etmiştir: ancak çalışmaların önemli bir kısmı hala Sun tarafından yapılmaktadır. Sun, bu projeye büyük kaynak ayırmıştır.

OpenOffice.org ile StarOffice yazılımları arasındaki temel farklılıkları aşağıdaki şekilde özetlemek mümkündür.

- Star Office özgür bir yazılım değildir ve belirli bir bedel ödenerek temin edilebilir. OpenOffice.org özgür bir yazılımdır.
- StarOffice 6.0'da daha fazla yazıtipleri, İngilizce, Almanca, Fransızca ve İspanyolca gibi benzer diller için imla denetimi, Adabas D veritabanı, şablonlar ve küçük resimler, belirli ek dosya filtreleri bulunmaktadır. OpenOffice.org'da alternatif işlemler için sadece imla denetimi, şablonlar ve küçük resimler bulunmaktadır.
- StarOffice için destek Sun Microsystems tarafından sağlanmaktadır. OpenOffice.org projesinde ise temel destek kullanıcılar tarafından gelmesine rağmen, Sun, OpenOffice.org içinde artık destek vereceğini açıkladı.
- OpenOffice.org'da Türkçe dahil bir çok dil için yerelleştirme çalışmaları süreklilik gösterir.

OpenOffice.org' un sonundaki **.org'** un anlamı nedir ?

OpenOffice.org tıpkı Linux gibi “özgür yazılım” felsefesi ile dünyanın her yerinden gönüllülerin katkıları ile geliştirilmektedir. Openoffice.org tek başına bir kod yada ticari bir markanın ötesinde gönüllülük, bilgi paylaşımı ve yardımlaşma esasına dayanarak sürekli gelişen uluslararası bir topluluğu da simgelediği için önünde **.org** bulunmaktadır.

OpenOffice.org neden ücretsiz ?

OpenOffice.org yazılımı LGPL lisansı ile dağıtılmakta ve Linux gibi “özgür yazılım” felsefesi ile dünyanın her yerinden artan sayıda gönüllülerin katkıları ile geliştirilmektedir. OpenOffice.org dünyanın en büyük yazılım firmalarından SunMicroSystems' dan da destek almakla birlikte herhangi bir kar amacı gütmeyen geliştirilmektedir. LGPL lisansından dolayı başlangıçtaki kaynak kodlarını aldığı StarOffice gibi ücretli bir yazılıma dönüşmeyecektir. Bu sebeple OpenOffice.org ücretsizdir ve hep ücretsiz kalacaktır.

OpenOffice.org' un Bazı Özellikleri

Microsoft Office Uyumluluđu : OpenOffice.org, Microsoft Office dosyalarını okuyabilir, yazabilir. Bu sayede kullanıcılar Word, Excel, PowerPoint gibi uygulamara ait dosyaları açıp değişiklik yapıp tekrar aynı formatta kayıt edebilir. Hem de bu işlemi Windows, Linux ve Solaris platformları üzerinde yapabilir.

Kullanılabilirlik : OpenOffice.org 1.1 artık görme güçlüğü yaşayan insanlar tarafından da kullanılabilir. OpenOffice.org 1.1 yüksek kontrast modunu, ek araçları ve özel veri giriş araçlarını kullanmaya imkan sağlamaktadır.

Açık XML Dosya Formatı : OpenOffice.org' un dosya formatı 500 sayfalık bir spesifikasyon ile açıklanmış olan açık XML formatıdır. Bütün OpenOffice.org dosyaları içinde; dosya içeriği, stil bilgileri, ayarlar ve meta bilgilerinin yer aldığı ZIP arşivi şeklindedir.

MySQL Entegrasyonu : OpenOffice.org artık MySQL desteği sağlamaktadır. OpenOffice.org ve MySQL (veya desteklenen başka bir veritabanı) birlikteliği, Microsoft Access kullanarak çözdüğünüz problemleri ve daha kapsamlılarını çözenize olanak sağlar.

OpenOffice.org

Açık Kaynak Kodlu Ofis Yazılımı

OpenOffice.org Kurulumu

OpenOffice.org Temini ve Kurulumu

OpenOffice.org programı, kullanmış olduğunuz işletim sistemine uygun olan formatta bulunmalıdır.

OpenOffice.org, yansı sitelerinden indirilerek veya CD ücret bedeli ödenerek diğer kuruluşlardan temin edilebilir.

OpenOffice.org işletim sistemlerine iki farklı şekilde kurulmaktadır.

1. *Tek kullanıcı kurulumu*

2. *Ağ kurulumu*

Tek kullanıcı kurulumunu, Linux işletim sisteminizi sizden başka kullanan yoksa veya Windows 98, ME gibi çok kullanıcı desteği olmayan bir işletim sistemi kullanıyorsanız, tercih edebilirsiniz.

Bunun dışında, çok kullanıcılı sistemler üzerinde herkesin kullanabilmesi için OpenOffice.org' u ağ kurulumu şeklinde kurmanız daha avantajlıdır.

Burada biz işletim sistemi olarak, Linux işletim sistemini seçiyoruz. WindowsX işletim sistemleri için kurulum aşağı yukarı aynıdır.

Kurulum Türü	Kullanım
Tek Kullanıcı Kurulum	OpenOffice bir kullanıcı için, bir bilgisayara kurulur.
Ağ Kurulumu	<p>OpenOffice, ortaklaşa kullanım için ağ bilgisayarına kurulur.</p> <p>Ağ kurulumu, tüm bileşenlerin ağ sunucusuna kurulduğu Sunucu Kurulumu ve sunucunun temel oluşturduğu İş İstasyonu Kurulumu'ndan oluşur.</p> <p>İş İstasyonu Kurulumu, ağdaki bir kullanıcının kullandığı kurulum türüdür. Bileşenler sunucudan çalışma sırasında yüklenir; kişisel ayarlar ve kişisel dosyalar kullanıcı tarafında saklanır.</p>

Kurulum Gereksinimleri

OpenOffice.org' un kurulacağı dizinde, seçeceğiniz kurulum seçeneklerine bağlı olarak yaklaşık 190 ile 250 MB arasında kullanılabilir alan gereklidir. Ayrıca kurulum sırasında geçici dosyalar için de 40 ile 80 MB 'a kadar ek alan gerekebilir. Kurulumun başarıyla tamamlanmasından sonra, geçici dosyalar otomatik olarak silinir. Linux ortamında kurulum yapıyorsanız, yaklaşık 80 MB'lık bir geçici depolama alanı gereklidir.

Tek Kullanıcılı Kurulum :

Tek kullanıcılı kurulum, OpenOffice.org' u bir kullanıcı için bir bilgisayara kurmak amacıyla kullanılır. OpenOffice.org' u tek kullanıcılı kurmak için, sistem oturumunu normal kullanıcı olarak açın ve OpenOffice.org 'u ana dizine (Solaris, Linux, vb.) ya da tam erişim hakkınız bulunan bir yerel dizine kurun.

Aşağıdaki aşamalar, mount hariç, normal kullanıcı olarak yapılmaktadır.

```
# mount /dev/hdc /mnt/cdrom  
# /mnt/cdrom/openoffice1.1.0/setup  
glibc version: 2.3.2
```

Karşınıza sizi kurulum için yönlendirecek pencereler gelecektir. Bu pencerelerdeki seçenekleri kendinize uygun şekilde seçmelisiniz.

Ağ Kurulumu :

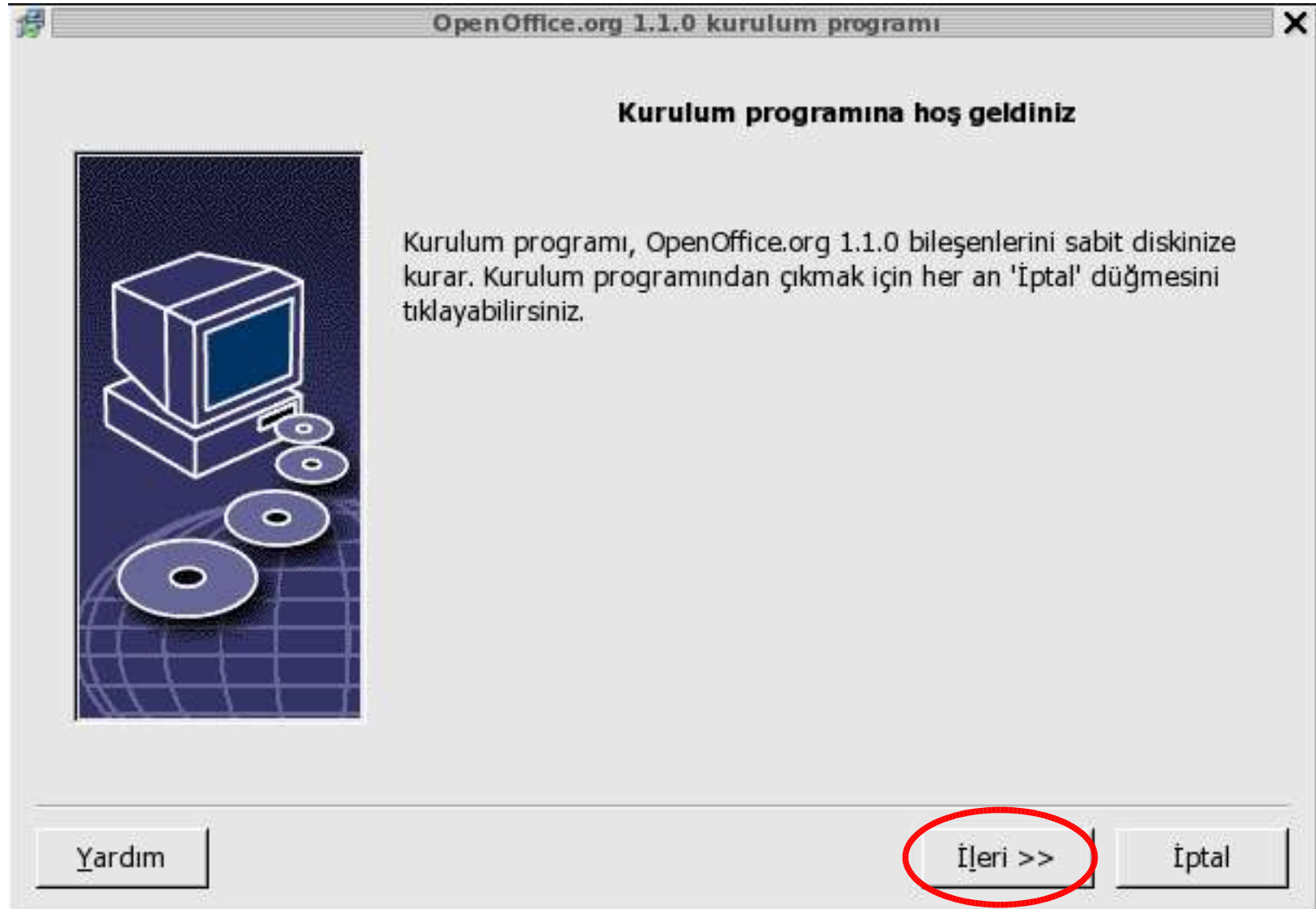
OpenOffice.org ağ kurulumu iki adımda uygulanır.

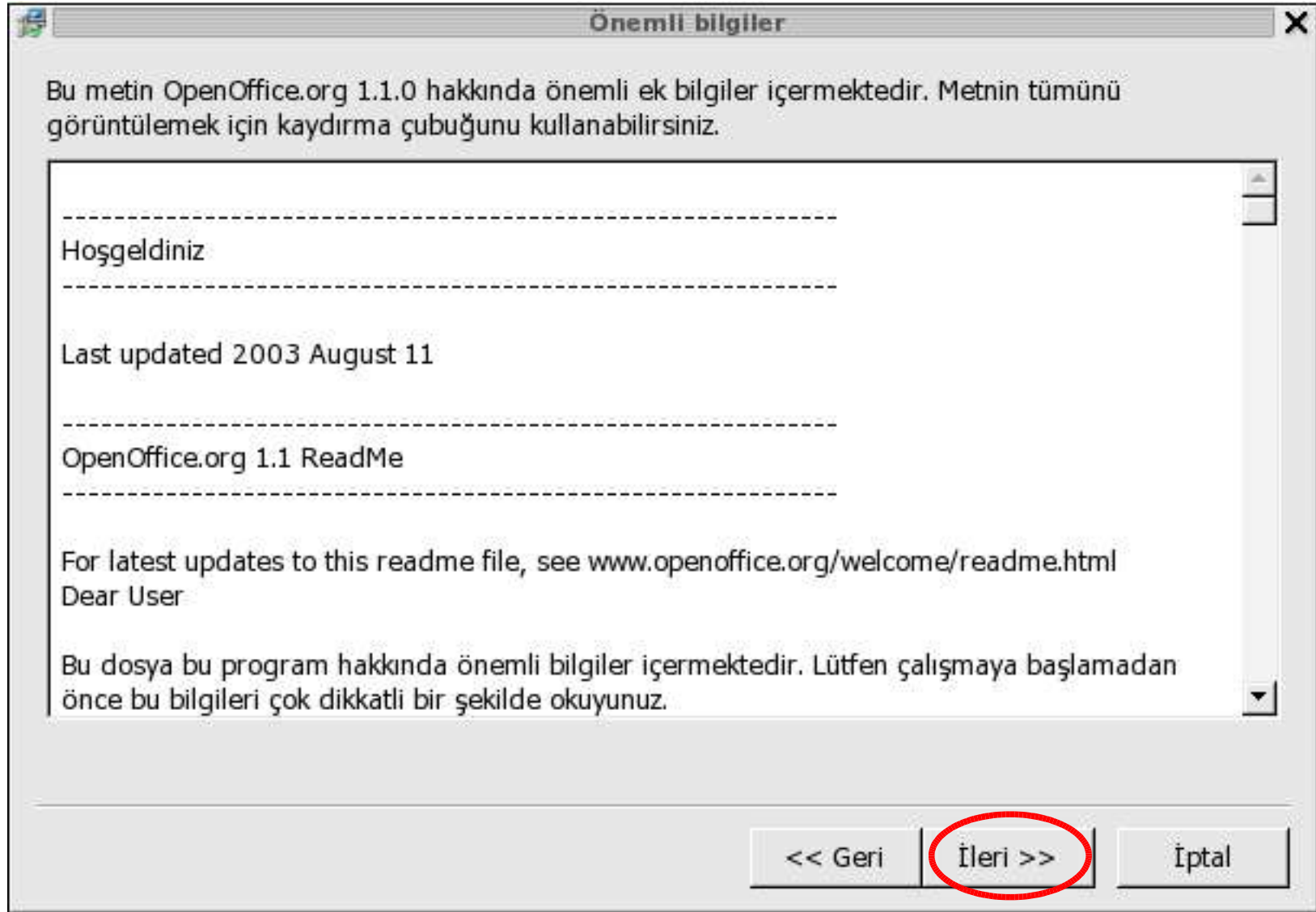
Önce, sistem yöneticisi olarak yada ilgili sistem erişim hakları bulunan normal bir kullanıcı olarak oturum açın ve **-net** parametresini girin. OpenOffice.org kurulumunu ağ sunucusunda, kullanıcıların okuma ve çalıştırma erişim hakları bulunan bir dizinde tamamlayın. **Sunucu Kurulumu** 'nun tamamlanmasından sonra, her kullanıcı sistem oturumunu açarak OpenOffice.org' u kendi ana dizinlerindeki bir dizine kurabilirler. Bu **İşistasyonu Kurulumu** sırasında yalnızca birkaç dosyanın kurulumu gerekir. Sunucu kurulumundaki dosyalar birleşik erişim desteği sunar.

```
# mount /dev/hdc /mnt/cdrom
# /mnt/cdrom/openoffice1.1.0/setup -net
glibc version: 2.3.2
```

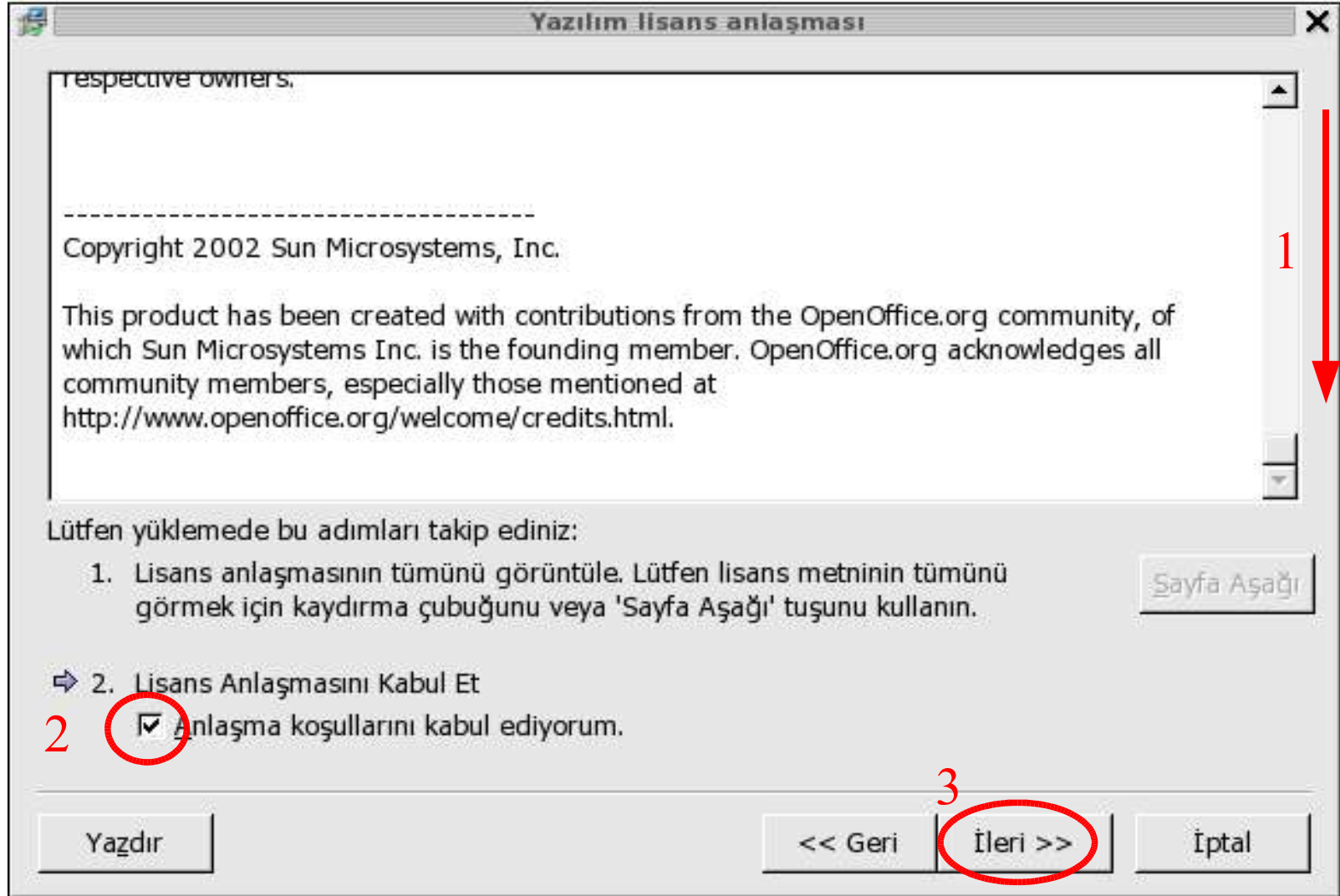
OpenOffice.org kurulumu, **Sunucu Kurulumu** şeklinde başlar ...

Sunucu Kurulumu :

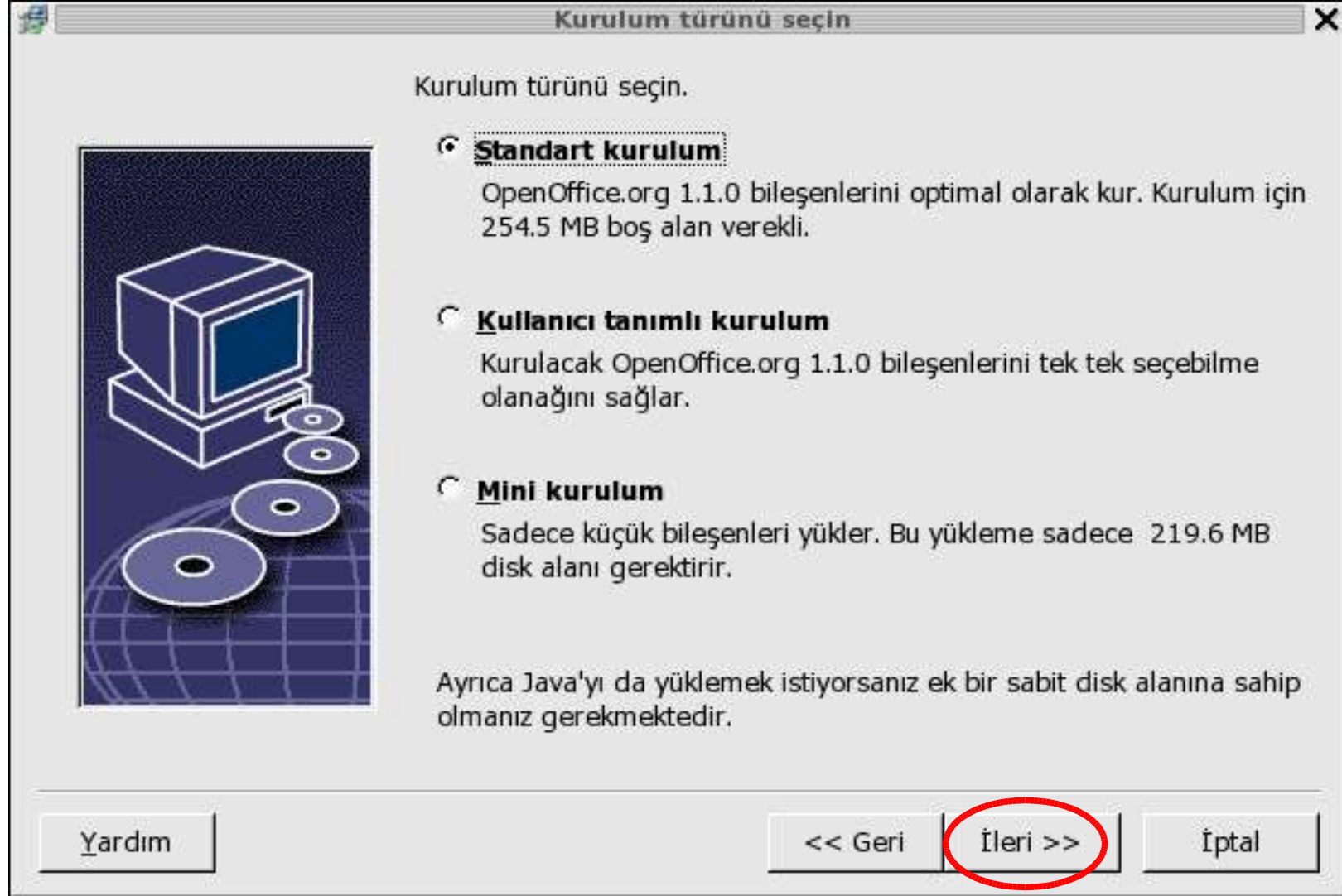

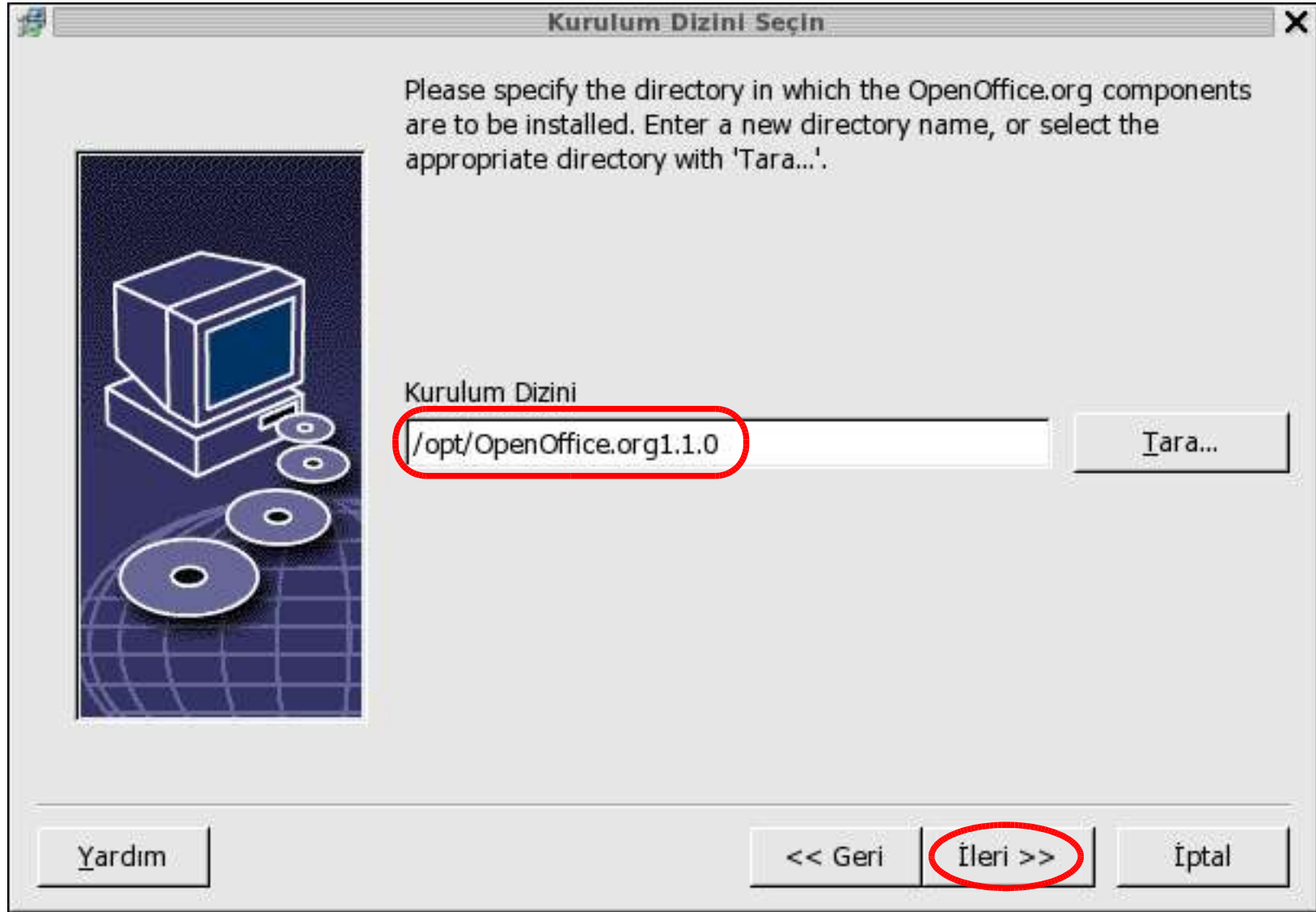
OpenOffice.org Ofis Programı hakkında bilgilerin bulunduğu bölümdür.

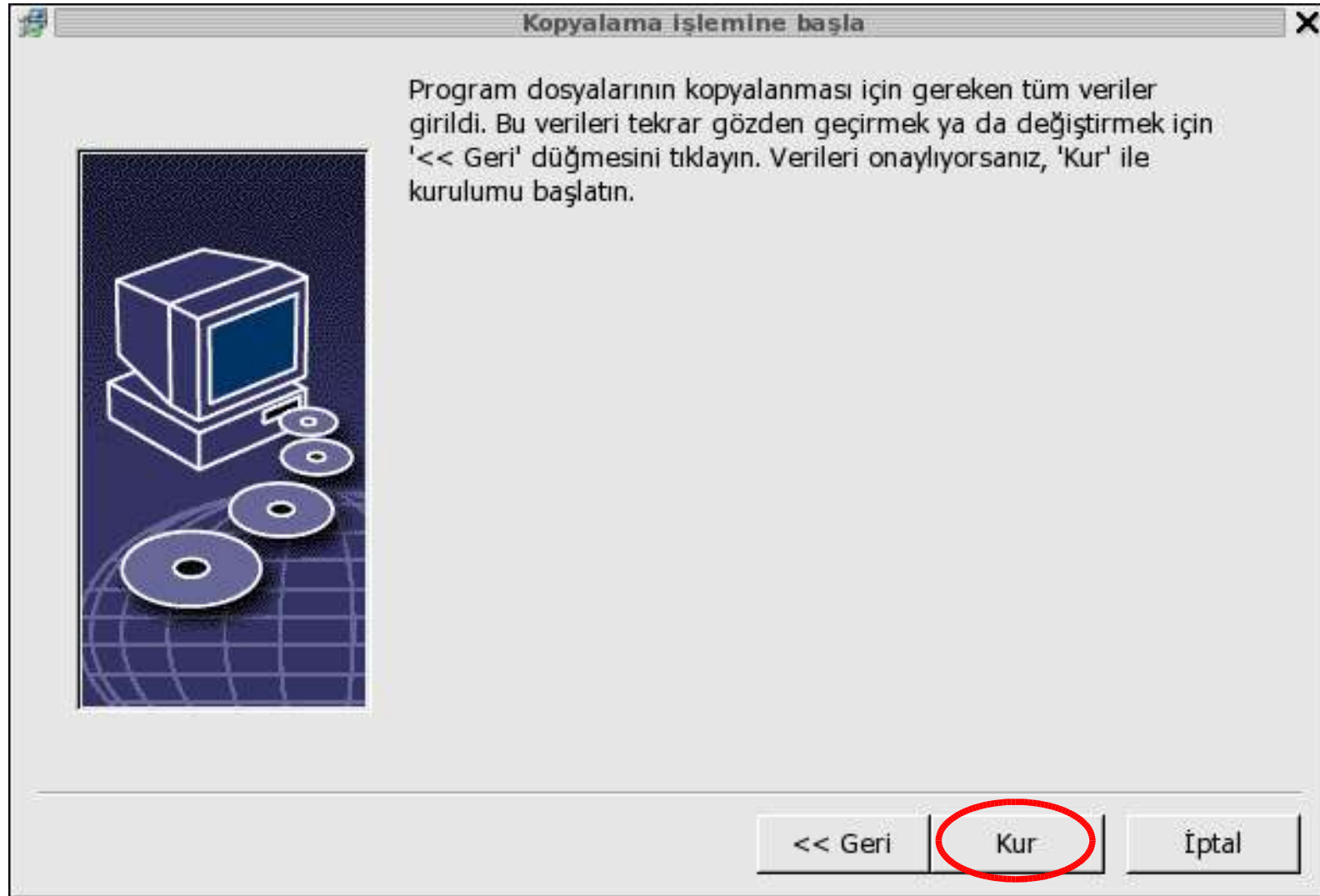
OpenOffice.org Ofis Programının kurulması ve kullanılması için gerekli lisans anlaşmasının kabul edilmesi gerekmektedir.

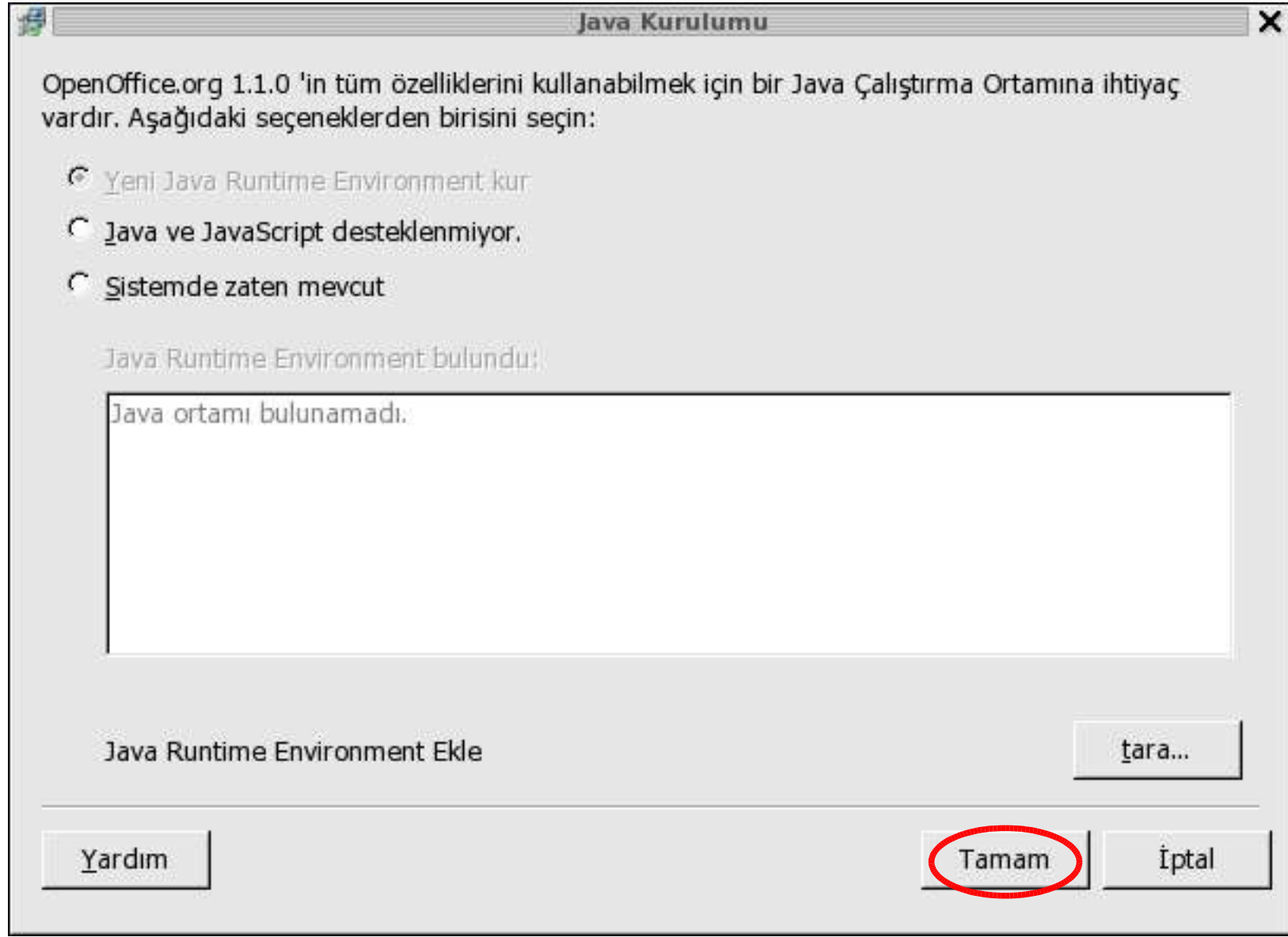
OpenOffice.org Ofis Programını **Standart Kurulum** seçeneğini kullanarak tüm özellikleri ile beraber kuruyoruz. İstemediğiniz özellikleri **Kullanıcı tanımlı kurulum** seçeneği ile kaldırabilirsiniz.

OpenOffice.org Ofis Programının çalışması için gerekli dizinlerin ve dosyaların kopyalanacağı ana dizini oluşturuyoruz.

OpenOffice.org kurulum ayarları tamamlandıktan sonra **Kur** ikonuna tıklıyoruz.

OpenOffice.org 'un çalışmasında kullanılan Java programının varlığı denetlenip yok ise yeni Java kurulumu yapılıyor.

OpenOffice.org 1.1

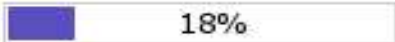
Kurulum için hazırlık yapılıyor

Dizinler oluşturuluyor

**Program dosyaları
kopyalanıyor ve açılıyor**

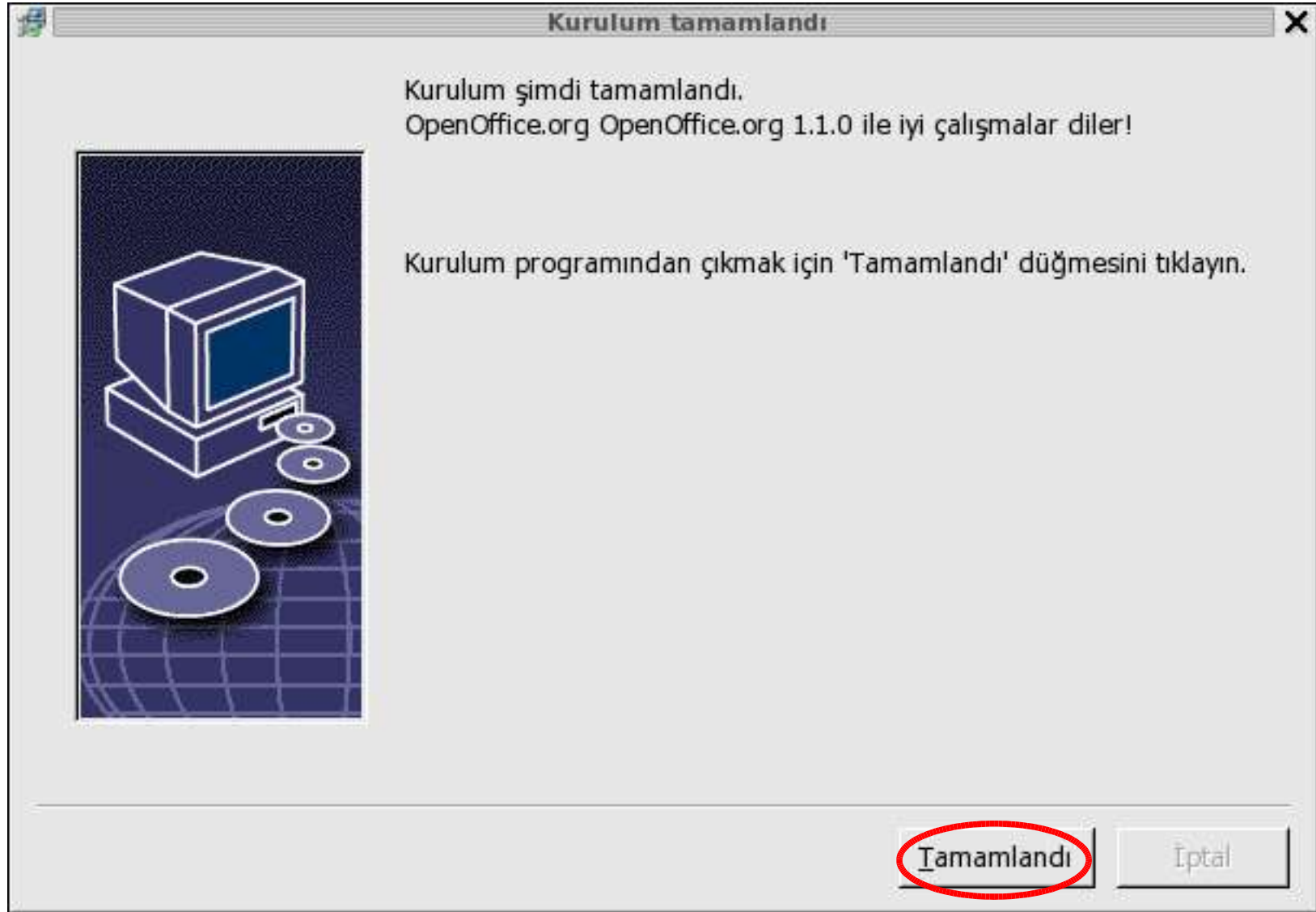
Bileşenler kaydediliyor

Yerel ayarlar oluşturuluyor

00:06:55

OpenOffice.org programının çalışması için gerekli dosyalar ve dizinler, kurulum için seçilmiş dizin (</opt/OpenOffice.org1.1.0>) içerisine kopyalanır ve gerekli ayarlamalar tamamlanır.

OpenOffice.org Ofis Programının **Sunucu Kurulum** bölümü burada son buluyor.

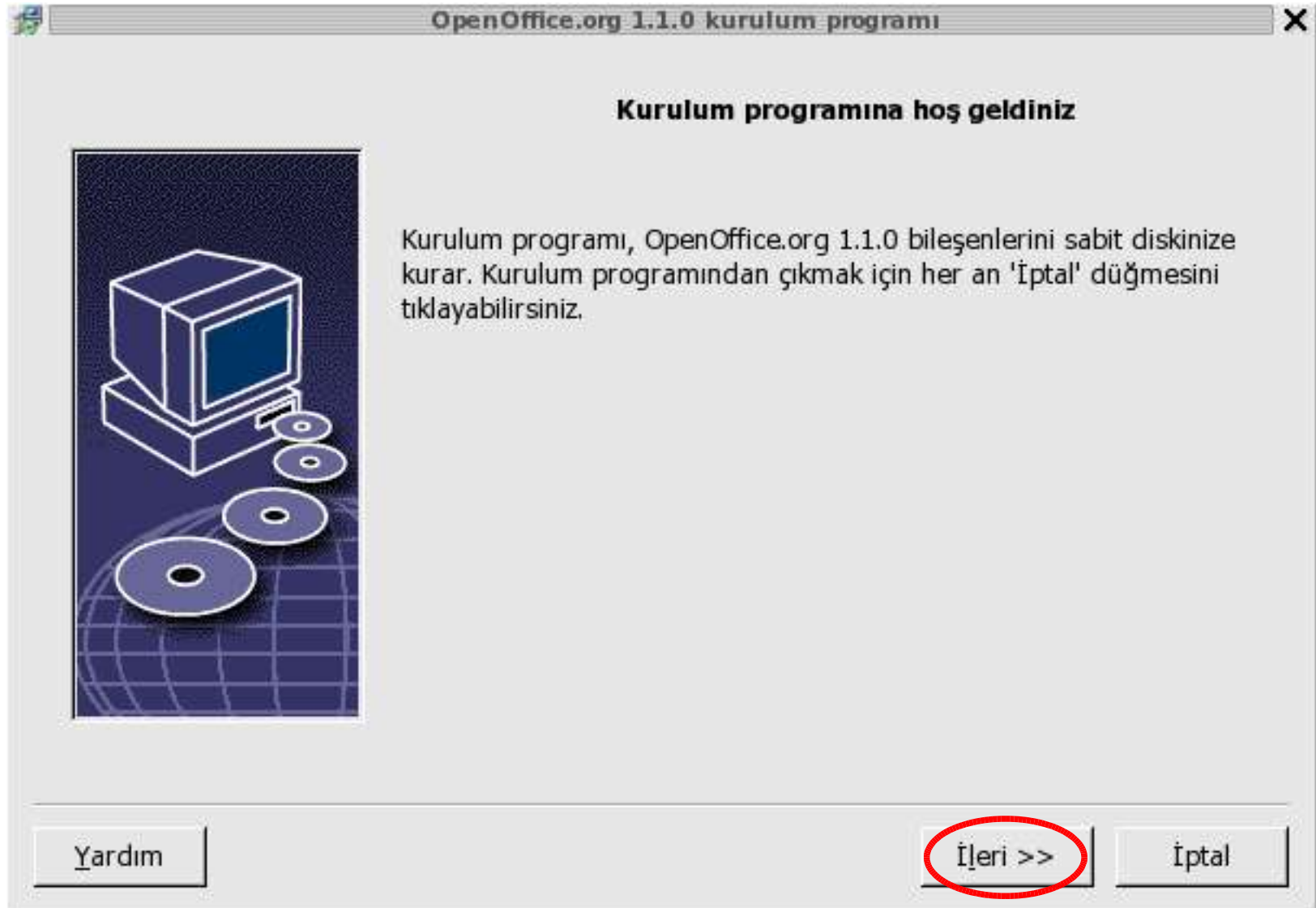
İşistasyonu Kurulumu :

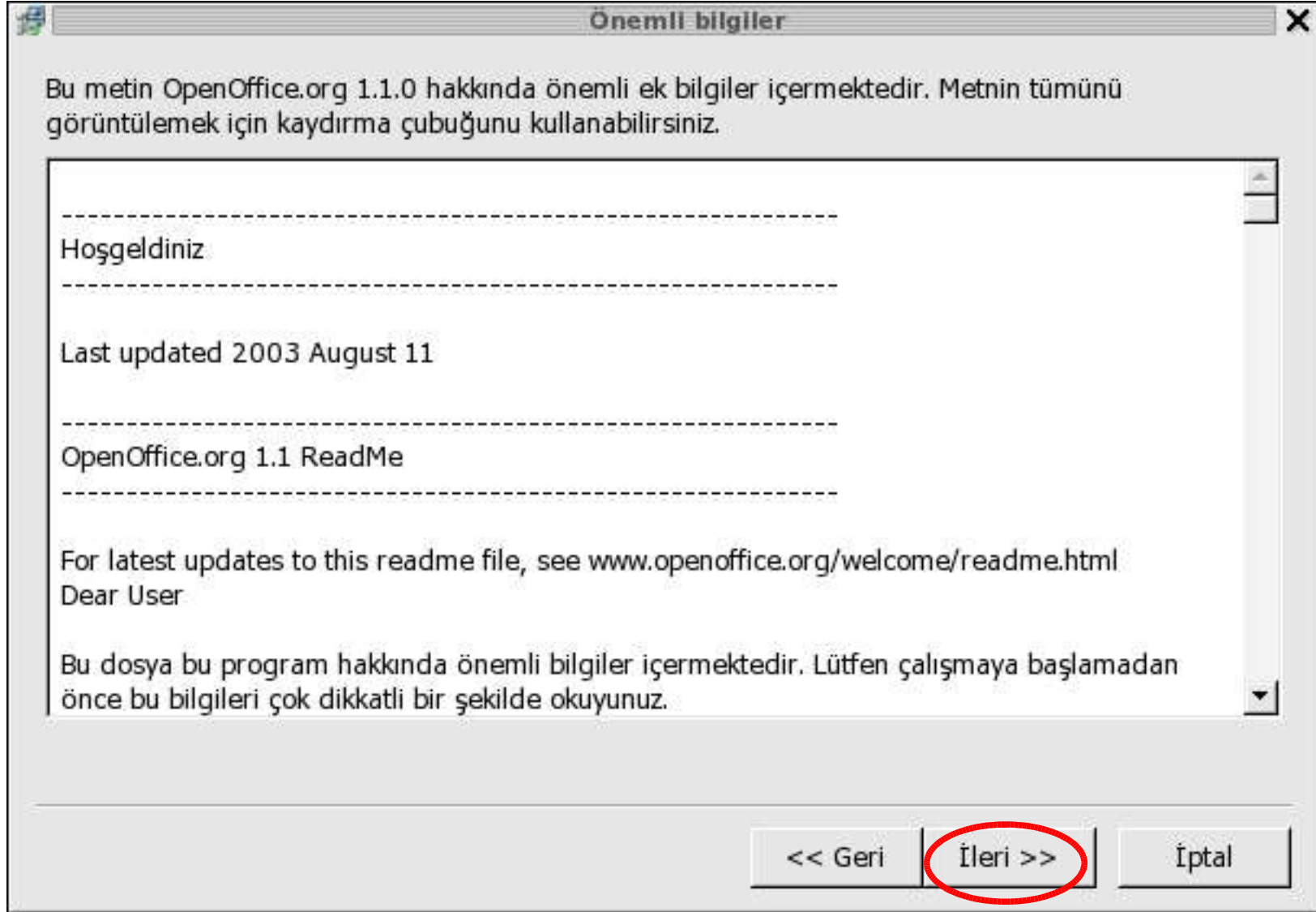
OpenOffice.org programının, kullanıcılar tarafından kullanılması ve kendi ana dizinlerine gerekli OpenOffice.org dosyalarının ilişkilendirilmesi için aşağıdaki aşamalar kullanıcının kendisi tarafından yapılmalıdır.

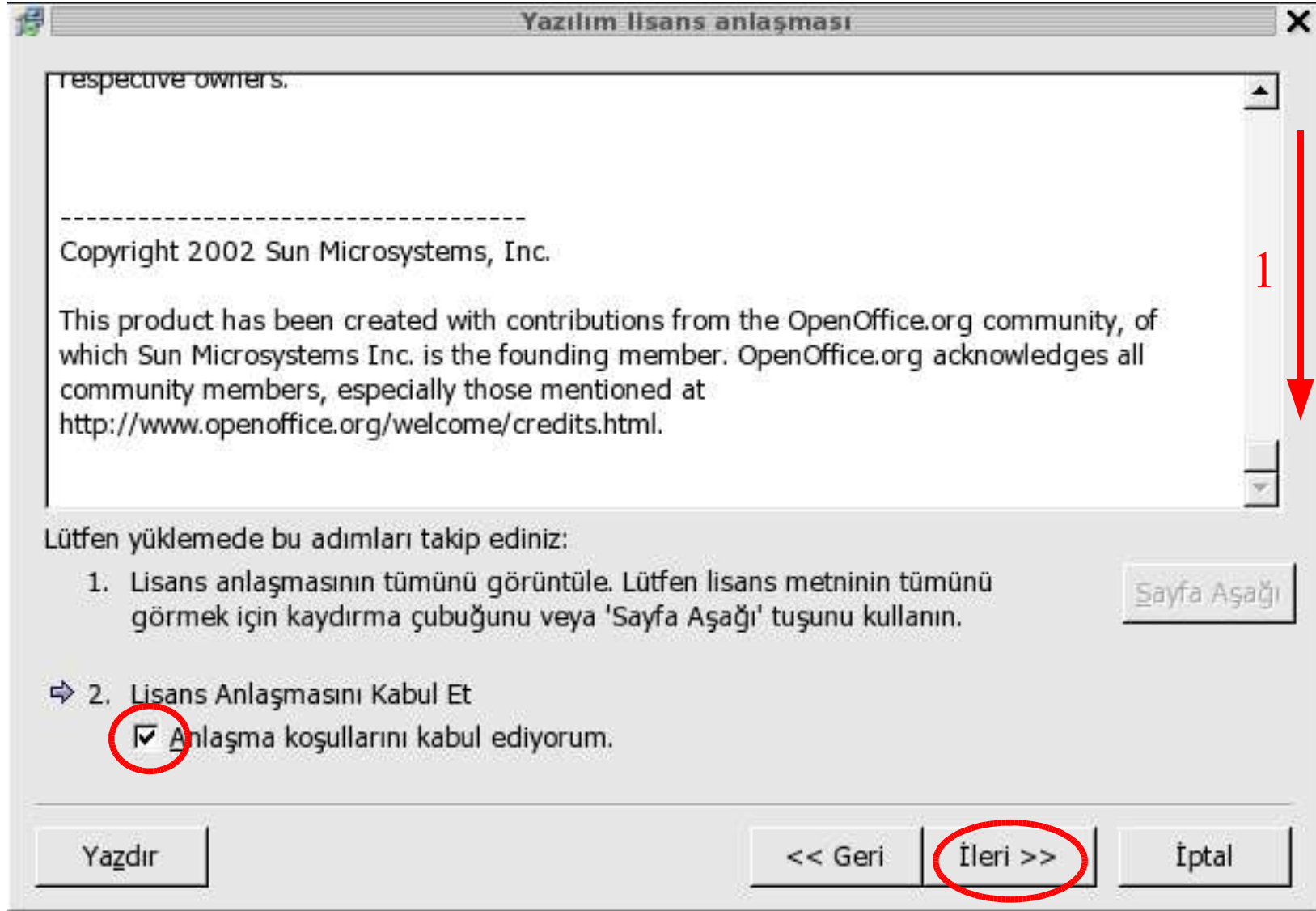
Sisteme normal kullanıcı olarak girdikten sonra OpenOffice.org programının Sunucu Kurulumu ile yapılandırıldığı dizin içerisinde setup komutunu çağırmanız gerekmektedir.

```
$ /opt/OpenOffice.org1.1.0/setup  
glibc version: 2.3.2
```

Bu aşamadaki İşistasyonu kurulumu tamamen bu komutu çağırarak kullanıcının isteklerine ve özelliklerine göre yapılandırılır. Diğer kullanıcılar ise bu işlemlerden ve OpenOffice.org özelliklerinden etkilenmezler.

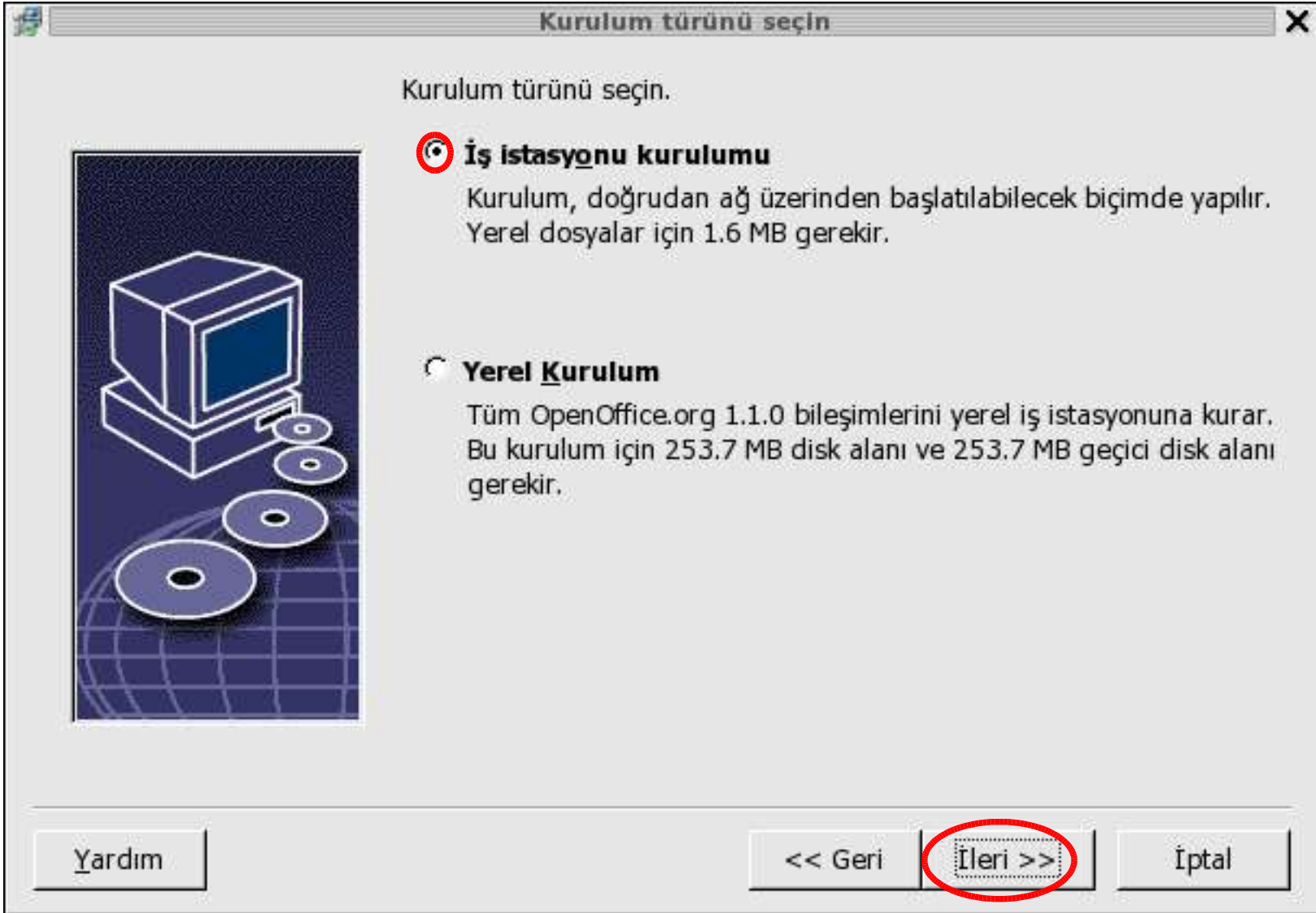
OpenOffice.org programının kurulması ve kullanılması için gerekli lisans anlaşmasını tekrar kabul edilmesi gerekmektedir.

Kullanıcı verilerini girin

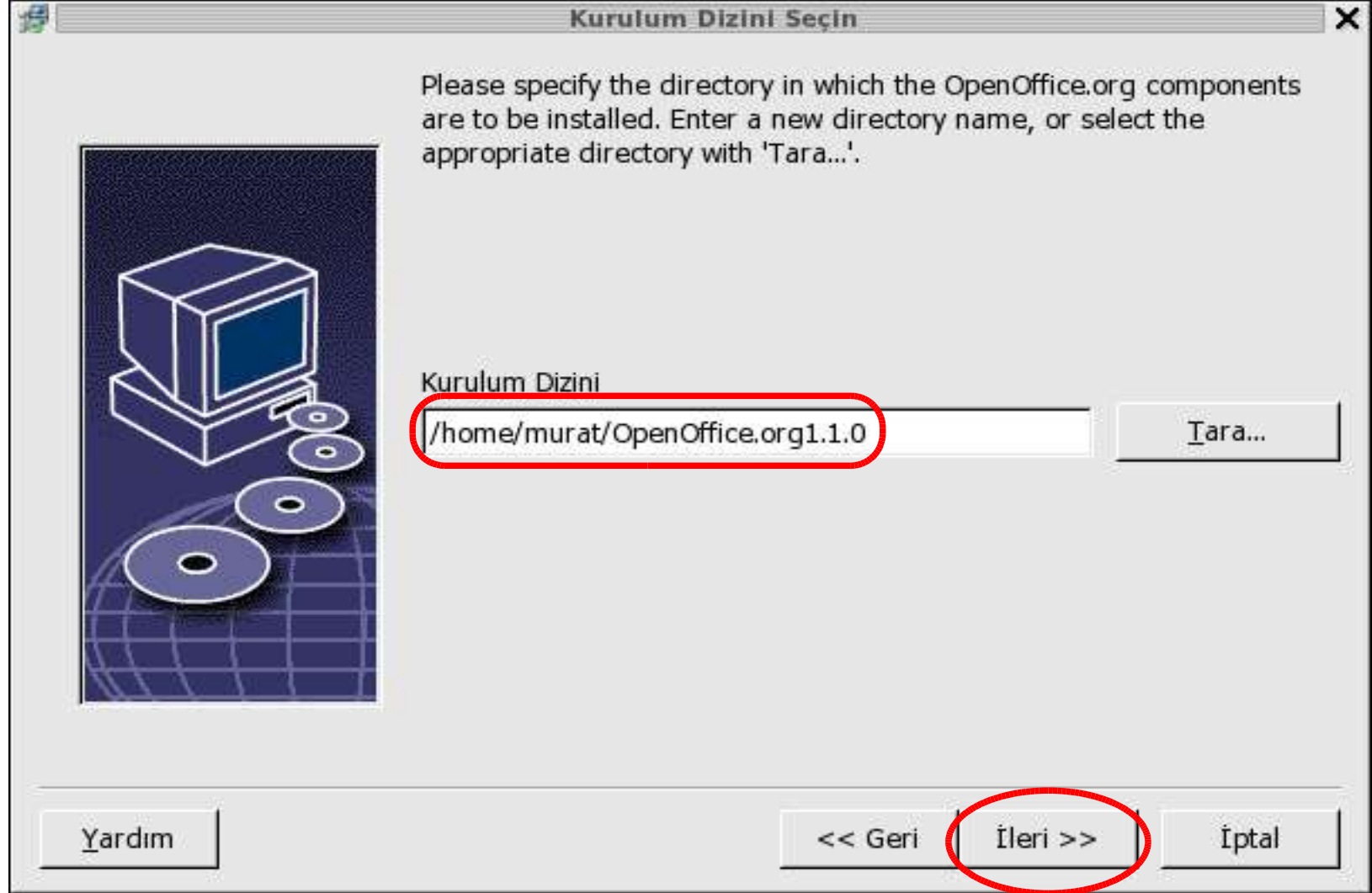
Şirket	Ev Kullanıcısı		
Ad/Soyad/Baş harfler	Murat	ÜSTÜNTAŞ	MÜ
Çadde			
Posta kodu/Şehir	06000	Ankara	
Ülke	Türkiye ▼		
Unvan/Pozisyon			
Tlf. (Ev)			
Tlf. (İş)			
Faks			
E-posta	murat@ustuntas.net		

Yardım << Geri İleri >> İptal

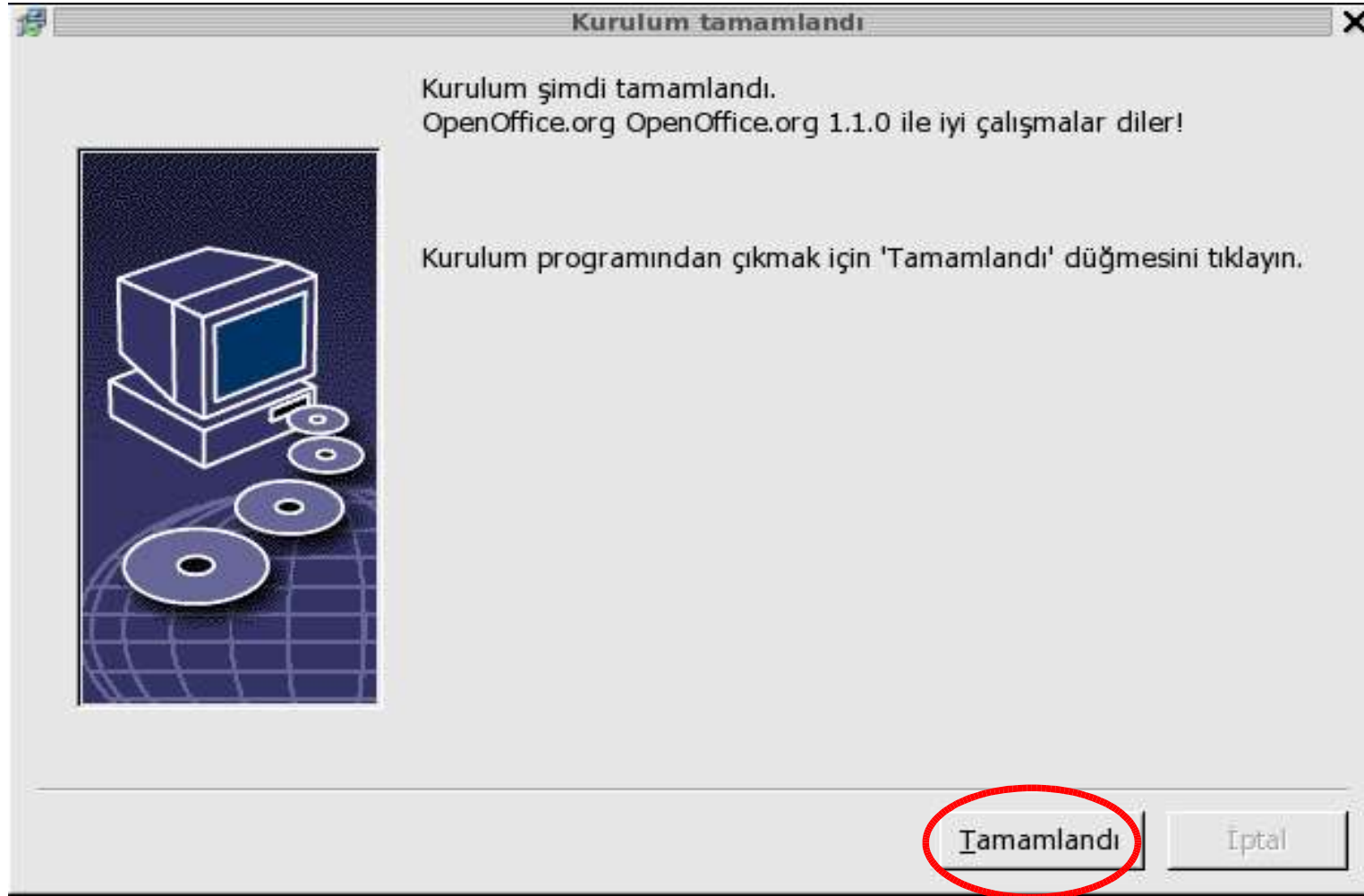
OpenOffice.org programını kuran ve kullanacak olan kullanıcının kişisel bilgileri burada giriliyor. Bu bilgiler şablonlar ve adresler kısmında yazarın özellikleri olarak kullanılacaktır.

İş istasyonu kurulumu asıl burada seçilir. **Yerel Kurulum** seçeneğinizi kullanmamalısınız. Kota işlemlerinin bulunduğu sistemlerde hatalarla karşılaşabilirsiniz.

Bu aşamada, OpenOffice.org programının, ev dizininiz altında, hangi klasöre gerekli dosyaların kopyalanacağını belirtiyoruz.

OpenOffice.org programı başarılı bir şekilde sisteminize kurulmuştur. Artık OpenOffice.org programının üstün özelliklerini kullanarak, çalışmanın zevkine varabilirsiniz.

OpenOffice.org

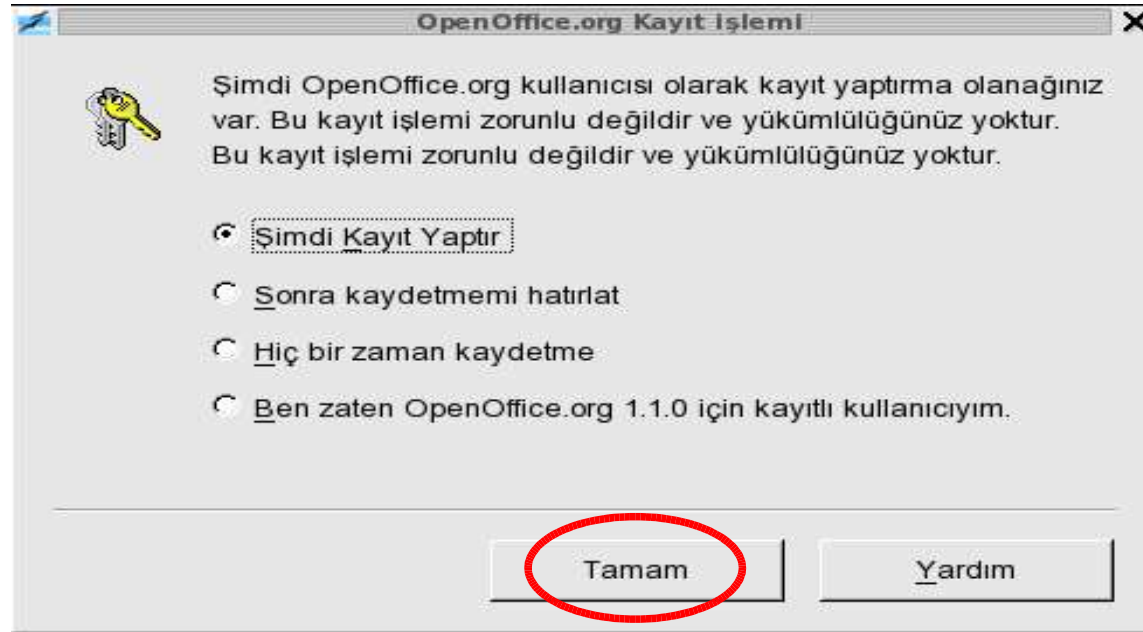
Açık Kaynak Kodlu Ofis Yazılımı

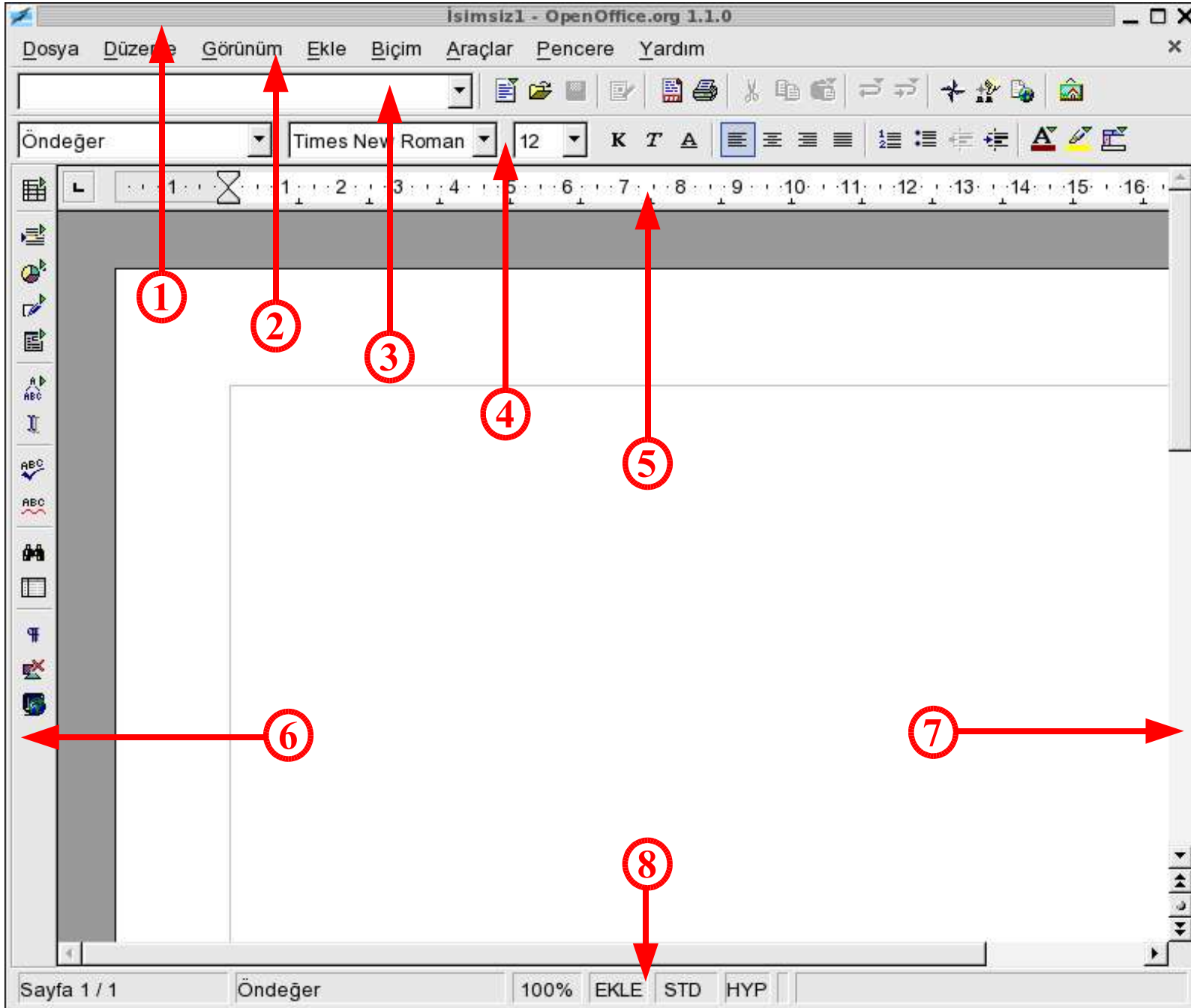
OpenOffice.org ile çalışmak.

OpenOffice.org kurulumu tamamlandıktan sonra kullandığınız pencere yöneticinizin menüleri içerisinde, OpenOffice.org' un kısa yolları yerleştirilir. Bu kısa yolları kullanarak ofis için gereksinim duyduğunuz, OpenOffice.org program bölümünü çalıştırabilirsiniz.

Örnek olarak Writer programı açılarak, istenilen metin düzenlemeleri yapılabilir. Kurulumdan sonra ilk olarak OpenOffice.org' a ait bir program parçası çağırdığınızda, OpenOffice.org kullanıcısı olarak kayıt yapmanız beklenir.

OpenOffice.org ile çalışmak

- Araç Çubukları**
- 1 Başlık Çubuğu
  - 2 Menü Çubuğu
  - 3 İşlev Çubuğu
  - 4 Nesne Çubuğu
  - 5 Yatay Çetvel
  - 6 Ana Araç Çubuğu
  - 7 Dikey Kaydırma Çubuğu
  - 8 Durum Çubuğu

- 1) **Başlık Çubuğu:** Üzerinde işlem yapılan dosyanın ismini gösterir. Eğer henüz yeni açılmış bir dosya ise, isimsiz1 şeklinde bir ibare görünür.
- 2) **Menü Çubuğu:** OpenOffice.org penceresinin en üstünde bulunan çubuktur. OpenOffice.org uygulamasına göre bu çubuğun içerisinde yer alan düğmeler de değişir. Bu çubuk içerisinde altı çizili harfler Alt tuşu ile beraber basılırsa, o düğmenin aktif olacağı anlamına gelir.
- 3) **İşlev Çubuğu:** OpenOffice.org programından beklenen, genel işlemlerin yapılacağı çubuktur. Üzerinde çalışılan dosyanın yazıcıdan çıkartılması isteniyorsa, yazıcı ikonuna tıklamak yeterlidir.
- 4) **Nesne Çubuğu:** Üzerinde çalışılan OpenOffice.org belgesinin genel özelliklerinin değiştirilmesinde kullanılır. Çalışılan programa göre farklı nesne çubuğu gelir. (Nesne çubukları kişiselleştirilebilirler.)

- 5) **Yatay Cetvel:** Belgenin veya belge içerisinde çalışılan nesnelerin konumlarının ve boyutlarının yapılandırılmasında kullanılan cetveldir.
- 6) **Ana Araç Çubuğu:** Bu çubuk belgenin türüne göre (metin, hesap tablosu vb.) değişiklik gösterir. İçerisinde ► işareti yer alan ikonlar, o ikona ait başka işlev çubuklarının yer aldığını gösterir.
- 7) **Dikey Kaydırma Çubuğu:** Üzerinde çalışılan belge üzerinde, aşağı-yukarı hareket etmekte kullanılan çubuktur.
- 8) **Durum Çubuğu:** Üzerinde çalışılan belgenin genel konum ve durum bilgilerini gösteren çubuktur.

Dosya: Bu menü belgelerle çalışmak için gereken, yeni belge oluşturma, açma, kapatma ya da yazdırma ve belge bilgisini girme gibi komutları içerir. OpenOffice.org ögesini kapatmak için Çıkış seçeneğine tıklayın.

Düzenle: Burada son eylemi geri alma ya da yineleme, panoyu kullanarak kopyalama ve yapıştırma, uzun ve karmaşık belgelerle, örneğin dizinler ve gömülü nesnelere için olan işlevlerle çalışırken size yardımcı olması için Navigatör' e erişme için gereken komutları bulacaksınız.

Görünüm: Bu menü, metin belgesi etkinken OpenOffice.org penceresinin ekran görüntüsünü ve belgenin içeriğinin görünümünü denetlemek için kullanılan komutları içerir. Hangi araç çubuklarının görüntüleneceğini ve ekrandaki belgenin ölçeğini belirleyebilirsiniz.

Ekle: Bu menü belgenize yeni öğeleri eklemek için gereken tüm komutları içerir. Bunların arasında bölümler, dipnotlar, notlar, özel karakterler, grafikler, diğer uygulamalardan nesnelere ve benzerleri sayılabilir.

Format: Format altında karakterleri, paragrafları ya da sayfaların tümünü formatlamak için kullanılan komutlar vardır. Grafikler ya da tablolar gibi başka nesnelere seçtiğinizde farklı format komutları gözükür. Örneğin bir grafik nesnesini seçtiğinizde yalnızca uygulanabilir komutlar geçerli olur.

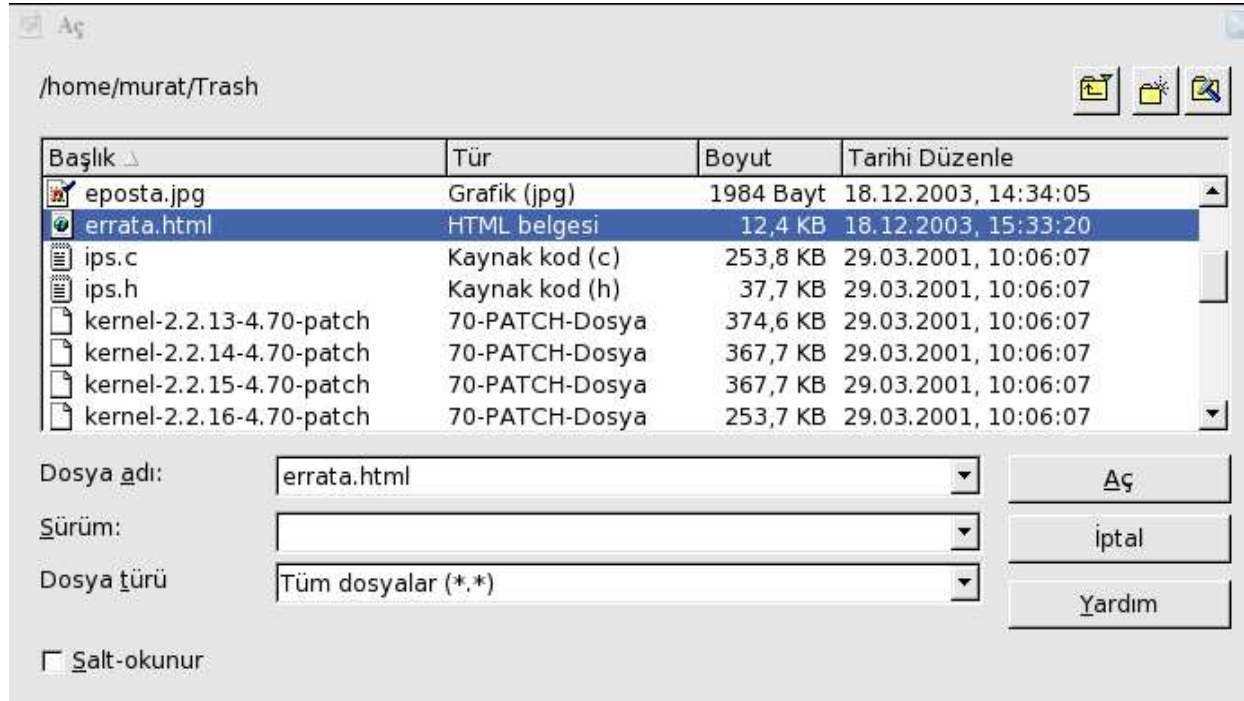
Araçlar: Burası yazım denetimini ya da eşanlıları başlatmanın yanında otomatik düzeltme özelliğini denetleyebileceğiniz, sayfa ve bölüm numaralarını da tanımlayabileceğiniz yerdir. Araç çubuklarını, menüleri, kısayol tuşlarını ve genel program ayarlarını da özelleştirebilirsiniz.

Pencere: Pencere menüsünde yeni bir pencere açabilir ve belge listesini görebilirsiniz.

Yardım: Yardım menüsü OpenOffice.org için Yardım sistemini başlatmanızı ve denetlemenizi sağlar.

Varolan bir belgeyi açmak !

- 1)Ctrl+O kısayol tuşlarına basın. Aç penceresi görünür.
- 2)İstediğiniz dosyayı seçip Aç'ı tıklayın. Aç penceresinin Dosya adı metin kutusunda URL de girebilirsiniz ama bunun file:/// ya da ftp:// veya http:// ile tam genişletilmiş formda olması gerekir.
- 3)Aç penceresinde adın görünümünde sınıflandırma yapabilirsiniz. Aç penceresinde aynı addaki alanda Dosya türü' nü seçerek sınıflandırma işlemi kolaylaştırabilirsiniz.

Dosya::Yeni İçerisindekiler

Simge	Ad	İşlev
	Belge	Yeni bir metin belgesi oluşturur
	Hesap tablosu	Yeni bir hesap tablosu belgesi oluşturur
	Sunu	Yeni bir sunu belgesi oluşturur. Bunu seçmediyseniz Sunu OtoPilotu penceresi otomatik olarak görünecektir.
	Çizim	Yeni bir çizim belgesi oluşturur.
	HTML Belgesi	Yeni bir HTML belgesi oluşturur
	Ana Belge	Yeni bir ana belge oluşturur
	Matematik	Yeni bir matematik belgesi oluşturur
	Etiketler	Yeni Etiketler oluşturmak için bir pencere açılır. Şablonlar metin belgelerinden alınır.
	Kartvizitler	Yeni Kartvizitler oluşturmak için kullanılan bir pencere açılır. Şablon bir metin belgesidir.
	Şablonlar ve belgeler	Şablonlar ve belgeler penceresini açar.

OpenOffice.org

Açık Kaynak Kodlu Ofis Yazılımı

Gelecek Seminer

OpenOffice.org Writer
OpenOffice.org Calc